

ΜΗΝΥΜΑ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ 2007

ΜΗΝΥΜΑ

ΤΗΣ Α. Θ. Μακαριότητος

ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ Κ. Κ. ΘΕΟΦΙΛΟΥ

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ 2007

“Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη

ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.” (Λουκ. 2, 14).

Ἀρχαία ἐκκλησιαστικῇ παραδόσει καὶ τάξει ἐπόμενοι, ἐξήλθομεν ἐκ τῆς πόλεως τῶν πόλεων, Ἱερουσαλήμ τῆς Ἀγίας, τῆς καθέδρας τοῦ Βασιλέως τοῦ Μεγάλου καὶ ἦλθομεν εἰς Βηθλεέμ, “τὴν οὐδαμῶς ἐλαχίστην ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα” (Μιχ. 5,14). Εἰς αὐτὴν ἐλθόντες, βιοῦμεν καὶ πάλιν τὸ παράδοξον καὶ ὑπέρλογον μυστήριον, δι’ οὗ ὁ Θεὸς ἠυλόγησε καὶ ἐτίμησεν αὐτήν. Βιοῦμεν τὸ γεγονός ὅτι ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἄναρχος καὶ αἰώνιος, ὁ ἐξ ἀγάπης ἀποκαλύψας ἑαυτὸν πάλαι ποτέ ἐν τῇ δημιουργίᾳ τοῦ κόσμου καὶ τῇ πλάσει τοῦ ἀνθρώπου, μὴ φέρων ὁρᾶν τυραννούμενον ὑπὸ τοῦ διαβόλου τὸ ἀπομακρυνθέν ἀπ’ Αὐτοῦ πλάσμα τῶν χειρῶν Αὐτοῦ, τὸν ἄνθρωπον, ἠυδόκησεν ἐν ἐσχάτοις χρόνοις, ἐπὶ Καίσαρος Αὐγουστοῦ τοῦ Ῥωμαίου αὐτοκράτορος, ἵνα ὁ Μονογενὴς Υἱὸς Αὐτοῦ γένηται ἄνθρωπος. Τοῦτο τὸ μυστήριον ὑπὸ τῶν θεοπνεύστων προφητῶν προανηγγέλθη, “ἰδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται Υἱόν” (Ἡσαΐου 7, 14), ἐκ Πνεύματος Ἁγίου ὑπὸ τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας ἀνθρωπίνως ἐτελεσιουργήθη, ὑπὸ Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος διηκονήθη, ὑπὸ τῶν ἀγραυλούντων ποιμένων ἐθεάθη, ὑπὸ τῶν μάγων τῆς Ἀνατολῆς προσεκυνήθη, ἐν Γραφαῖς Ἀγίαις παρεδόθη καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἡ πρώτη ὁρατὴ φανέρωσις τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ διεφυλάχθη καὶ διεκηρύχθη.

Πίστει προσεγγίζων τὸ μυστήριον τοῦτο ὁ θεοφόρος τῆς Ἐκκλησίας Πατὴρ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, ἐξηγεῖ ὅτι ἐν τούτῳ: “Θεὸς κατακρινᾷται τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει, ἵνα τῷ ὕψει τοῦ Θεοῦ συναπαρτισθῇ τὸ ἀνθρώπινον” (Κατὰ Ἀνθρωπομορφιτῶν ΚΑ΄, Ρ.Γ. 76, 1152). “Ζωοποιεῖ Χριστὸς διὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς τοὺς κατεφθαρμένους” (Εὐσεβ. Βασιλίσσαις ΡΓ. 76, 1228Α). “Σάρκα λαβὼν καὶ ἰδίαν αὐτὴν ποιησάμενος, ἐγεννήθη σαρκικῶς διὰ τῆς ἁγίας Θεοτόκου Μαρίας” (Ἀγ. Κυρίλλ., Εὐσεβ. Βασιλίσσαις, Ρ.Γ. 76, 1205Α). Ἐν ἐκχειλίσσει χαρᾶς πεπληρωμένης, θά δηλώσῃ ἔτι πλατύτερον, “Σήμερον Χριστὸς ὁ Δεσπότης τὴν τῆς φιλανθρωπίας γέννησιν ἀνεδέξατο... Ὁ τῆς φιλανθρωπίας Λόγος κενοῦται, ὁ ἄσαρκος σαρκοῦται, ὁ ἀφῆ μή ὑποπίπτων διὰ τὸ τῆς φύσεως ἀσώματον, ψηλαφᾷται, ὁ ἄναρχος ὑπὸ ἀρχὴν γίνεται σωματικὴν, ὁ τέλειος αὔξει, ὁ πλούσιος ἐν καταλύματι τίκτεται, ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, σπαργανοῦται, ὁ βασιλεὺς ἐν φάτνῃ κατατίθεται.” (Ἀττικοῦ ἐπισκόπου, παρὰ Ἀγ. Κυρίλλ. Ἀλεξανδρείας, Εὐσεβ. Βασιλίσσαις, Ρ.Γ.76, 1213Β).

Τὸ μυστήριον τοῦτο ἀκολουθούμενον ὑπὸ τῶν ἄλλων μυστηρίων τῆς τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπὶ γῆς παρουσίας καὶ δράσεως, τῆς Βαπτίσεως δηλονότι, Μεταμορφώσεως, Σταυρώσεως, Ἀναστάσεως καὶ Ἀναλήψεως, ἀποτελεῖ τὸν ἀκρογωνιαίον λίθον τοῦ διδακτικοῦ καὶ ἁγιαστικοῦ ἔργου τῆς

Ἐκκλησίας. Ἐπὶ τοῦ προσώπου, τοῦ ἔργου καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ σαρκωθέντος καὶ ἐνανθρωπίσαντος Κυρίου, ἐδραζομένη ἡ ὑπ' Αὐτοῦ ἰδρυθεῖσα Ἐκκλησία, τό σῶμα Αὐτοῦ, προσλαμβάνει τόν ἄνθρωπον διὰ τοῦ Βαπτίσματος καὶ τῶν ἄλλων μυστηρίων αὐτῆς, διδάσκει καὶ ἐξανθρωπίζει τοῦτον, θεραπεύει καὶ ἀναμορφοῖ εἰς τό ἀρχαῖον θεοειδές αὐτοῦ κάλλος. Ὡς ὁ Κύριος αὐτῆς λαθὼν ἐτέχθη ὑπὸ τό σπήλαιον, οὕτω καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἀθορύβως πλήν ἐνεργῶς καὶ δραστικῶς, ἐνεργεῖ εἰς τὴν κοινωνίαν ὡς “μικρά ζύμη, ἥτις ὅλον τό φύραμα ζυμοῖ.” (Κορ. Α', 5, 6).

Τό θεραπευτικόν καὶ μεταμορφωτικόν ἔργον αὐτῆς διὰ τόν ἄνθρωπον τελεῖ ἡ Μία Ἁγία Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀνά τά πέρατα τοῦ κόσμου καὶ ἡ τοπικὴ τῶν Ἱεροσολύμων, ἡ Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ ἰδρυθεῖσα ὑπ' Αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, εἰς τούς τόπους τῆς ἐμφανείας Αὐτοῦ, τούς τόπους τῆς χάριτος. Ἐπ' αὐτῶν “ἐπιδημήσας ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ὁ τοῦ Πατρὸς Μονογενὴς Θεὸς Λόγος, πρῶτον ἀνέδειξε τῶν Ἱεροσολύμων ποιμένα καὶ διδάσκαλον καὶ πιστόν οἰκονόμον τῶν μυστηρίων τῶν πνευματικῶν” τόν κατὰ σάρκα ἀδελφόν Αὐτοῦ Ἰάκωβον τόν Ἀδελφόθεον, ἀδιάκοποι διάδοχοι τοῦ ὁποῖου ὑπῆρξαν οἱ Προκαθήμενοι Ἐπίσκοποι καὶ Πατριάρχαι Σιών τῆς Ἀγίας. Οὗτοι μετὰ τῆς περὶ αὐτοὺς Ἀδελφότητος τῶν Σπουδαίων καὶ τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου αὐτῶν διεφύλαξαν τούς ἁγίους τόπους ὡς τόπους ἀποκαλύψεως τοῦ θεοῦ καὶ ὡς τόπους λατρείας Αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ ποιμνίου αὐτῶν. Ἐν αὐτοῖς τοῖς τόποις καὶ ναοῖς, ἐν οἷς καὶ ὁ περικαλλὴς οὗτος Κωνσταντίνειος καὶ Ἰουστινιάνειος τῆς Βασιλικῆς τῆς Γεννήσεως, ἐσφυραλατήθη τό ὀρθόδοξον χριστιανικόν δόγμα καὶ ἦθος, τῆς ἐλευθέρας συνεργίας θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ σεβασμοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν, τό θεμελιωθέν ἐπὶ τοῦ ὕμνου τοῦ ἀπαγγελθέντος ὑπὸ τῶν ἀγγέλων ἀπὸ τῶν οὐρανῶν τῆς πόλεως ταύτης, τοῦ: “Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία” (Λουκ. 2, 14).

Τοῦ θεϊκοῦ καὶ σωτηρίου τούτου μηνύματος ἀνάγκην ἀπόλυτον ἔχει ὁ ἄνθρωπος σήμερον εἴπερ ποτέ καὶ ἄλλοτε. Παρὰ τὰς ἀξιολόγους καὶ ἐπαινετάς τεχνικάς, πολιτικάς, ἐπιστημονικάς καὶ πνευματικάς αὐτοῦ ἐπιδόσεις, προόδους, ἐπιτεύξεις, προσπάθειάς, συμφωνίας καὶ συνθήκας εἰρήνης, ὁ ἄνθρωπος τοπικῶς καὶ παγκοσμίως πολλῶν ὑπολείπεται εἰσέτι. Οἱ πόλεμοι, ἡ τρομοκρατία, αἱ ἀσθένειαι ὡς συνέπειαι τῆς ἁμαρτίας, αἱ αὐθαίρετοι ἀνθρώπιναι παραβιάσεις τοῦ θείου τρόπου λειτουργίας τῆς φύσεως, ἀφήνουν καθημερινῶς ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας θυμάτων ἀνθρωπίνων ζωῶν. Ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ δὲν ἀποτελεῖ διὰ πολλοὺς ὑψίστην ἀξίαν. Τό ὑπὸ τοῦ θεοῦ χορηγηθέν αὐτῷ αὐτεξούσιον πολλάκις καταπολεμεῖται καὶ καταστρατηγεῖται πολιτικῶς καὶ θρησκευτικῶς καὶ ἡ διεκδίκησις τοῦ δικαιώματος χρήσεως τοῦ θείου δώρου τούτου στοιχίζει αὐτῷ τὴν ζωὴν. Ὁ ἄνθρωπος, ἐλεούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ, πολλάκις δὲν ἐπιδεικνύει ἔλεος πρὸς τόν συνάνθρωπον, ἐνῷ ζητεῖ τοῦτο δι' ἑαυτόν.

Ἡ θεραπεία μιᾶς τοιαύτης καταστάσεως εὐρίσκεται ἐν τῇ προσλήψει καὶ οἰκαιοποιήσει καὶ ἐνεργοποιήσει τῶν ἀποκαλυφθέντων ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῖς ἀνθρώποις ἐν τῷ ἐνανθρωπίσαντι Υἱῷ Αὐτοῦ τῷ Μονογενεῖ. Τῆς ταπεινώσεως τοῦ δι' ἡμᾶς νηπιάσαντος σαρκί καὶ ἐν σπηλαίῳ γεννηθέντος καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθέντος. Τῆς εἰρήνης Αὐτοῦ ὡς Ἄρχοντος τῆς εἰρήνης. Τῆς ἀρνήσεως χρήσεως πάσης βίας ἐν τῇ καταδιώξει Αὐτοῦ ἀπὸ σπαργάνων καὶ τῇ προσφυγίᾳ Αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον. Τῆς πτωχείας Αὐτοῦ, “ἦν ἐπτῶχευσε δι' ἡμᾶς, πλούσιος ὢν, ἵνα ἡμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσωμεν” (Κορ. Β', 8, 9). “Τῆς χάριτος, ἥντινα πάντες ἐλάβομεν ἐκ τοῦ πληρώματος Αὐτοῦ” (Ἰω. 1, 15).

Τό χαρμόσυνον, ἐλπιδοφόρον καί σωτήριον τοῦτο μήνυμα ἀπαγγέλλομεν παντί τῷ ποιμνίῳ Ἡμῶν, ὅπουδήποτε γῆς, εὐχόμενοι αὐτῷ ὑγιείαν, δύναμιν, εἰρήνην, πρόοδον, εὐημερίαν καί πᾶσαν εὐλογίαν πνευματικὴν καί δεόμενοι τοῦ Θεοῦ, ὅπως φωτίσῃ διὰ τοῦ Πνεύματος Αὐτοῦ τοὺς ἡγέτας τῶν λαῶν διὰ τὴν εὐδόωσιν τῶν εἰρηνευτικῶν διαπραγματεύσεων καί προσπαθειῶν ὑπὲρ ἐπικρατήσεως τῆς εἰρήνης εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν καί σύμπαντα τόν κόσμον.

Ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Βηθλεέμ, ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2007

Διάπυρος πρὸς Κύριον Εὐχέτης

ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ΄

Πατριάρχης Ἱεροσολύμων